

den har meget ofte været bragt paa Bane, og finder man, at den trænger til yderligere Oplysning og skarpere Belysning, nu vel, saa anstille man disse Undersøgelser og saa give man Sagen den Belysning, hvortil den trænger, for at vi kunne blive belærte, men vi komme ikke videre i Sagen ved at sige, at den er uklar, at den trænger til at belyses, eller at der kunde holdes mange interessante Foredrag, som man dog ikke holder. Den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts Bie Valgkreds (Hammerich) yttrede ogsaa igaar i Anledning af Grundlovens § 3. Udskiligt imod min Opfattelse, og han samlede sine Bemærkninger i et Spørgsmaal til mig, der omtrent lød: saaledes: Om jeg, hvis jeg kunde understøtte en Mand, da vilde tillige erklære ham for Fattiglem? Dette Spørgsmaals Form forekommer mig viser, at den ærede Rigsdagsmand under denne Sags Discussion ikke har bevaret ganske den Holighed, som han ellers pleier at bevare under alle Forhandlinger her i Salen; thi der viser sig i dette Spørgsmaal, troer jeg, en vis Pirrelighed. Det var neppe hans Hensigt eller Formaal at faae at vide, hvorledes jeg betragter den, jeg muligviis kan give en Understøttelse, og jeg skal derfor ikke indlade mig paa noget Svar directe paa dette Spørgsmaal, men jeg skal tillade mig at udtale, at jeg ikke vil give Nogen en Understøttelse, uden han trænger dertil. Spørgsmaalet blev naturligviis gjort i den Mening, om den grundlovgivende Rigsdag, da den tillagde Folkekirken en Understøttelse, med det Samme vilde erklære Folkekirken for saa fattig, at den kan betragtes som Fattiglem. Jeg antager, at den grundlovgivende Rigsdag ikke vilde have tillagt Folkekirken en Understøttelse, medmindre den trængte dertil, men havde den anerkjendt Kirkens Eiendomsret til de Mibler, hvoraf Geistlighedens Lønning afholdes, havde den ikke trængt til nogen Understøttelse; derpaa vil jeg henlede den ærede Rigsdagsmands Opmærksomhed. Der blev yttret af den ærede Rigsdagsmand for Hjerting (S. Hage), at der jo tilflyder Folkekirken en Understøttelse, nemlig nogle saatiusinde Rigsdaler, der bevilges ved Finantsloven, og at man ved Grundlovens Paragraph kan have tænkt derpaa. Jeg har hørt denne Be-

mærkning tidligere, men jeg vil tilstaae, at det overraskede mig at høre den af den ærede Rigsdagsmand. Jeg veed, hvor høit han elsker Grundloven, og det overraster mig derfor, at han vil forthynde Betydningen af Grundlovens Paragrapher i den Grad, at man allerede ved § 3 skulde indlade sig paa at tage en Bestemmelse, som den, at nogle saatiusinde Rigsdaler paa Finantsloven skulde fastslaaes som en Grundlovsbestemmelse. At den ærede Rigsdagsmand har villet være med dertil, har ikke overrasket mig behageligt. Der er dernæst bragt paa Bane Spørgsmaalet om Legater, hvorom en æret Rigsdagsmand her ved Siden af (S. A. Hansen) allerede har yttret sig idag. Man har begrændset sin Paastand om Kirkens Eiendomsret endeel, idet man subsidiairt henholder sig til Legater. Jeg maa bede om Tilslæbelse til at sige et Par Ord derom. Jeg skal vedkjende mig, at jeg ønsker, at Legater, som stiftes og modtages af Staten, opretholdes i den Betydning og med det Formaal, hvori de ere stiftede. Dette anseer jeg for rigtigt, thi det er en Opmuntring til at stifte Legater, der i mange Tilfælde kunne virke gavnlige, men det maa dog ikke oversees, at man i Tidens Løb kan komme i stor Forlegenhed med Legater. Naar Aarhundreder ere gaaede hen, kan det være, at det Formaal, man vil fremme ved Legater, aldeles ikke mere eksisterer, og jeg skal nævne et slaaende Exempel herpaa: ved Slagelse Skole har været et Legat til Træsko for Skolebørnene; rimeligviis har Legatstifteren en Gang seet, at de Træsko, hvormed Skolebørnene gik, vare i slet Forsatning; han har forbarmet sig over dem og har villet bidrage Sit til at forstærke dem en bedre Fodbedækning i Fremtiden. Det hændte sig naturligviis, at dette Legat ikke længere blev anvendeligt til det Formaal, hvori det var stiftet, paa Grund af, at Skolebørnene ophørte at gaae med Træsko, og man maatte derfor give det en anden Anvendelse. Nu er ydermere det Tilfælde indtruffet, at Slagelse Skole ikke er til længere, og hvad skal man da gjøre med dette Legat, som er stiftet til Træsko for Skolebørnene? Legatstifteren er død og borte for mange Aar siden; Staten maa derfor handle paa hans Vegne, gjøre med Legatet, hvad man kan antage, han fornøstigtviis